

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ИҶОРАИ МОЛИЯВӢ (ЛИЗИНГ)

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2003, №4, мод.139; с.2016, №3, мод.153, №11, мод.891)

(Қонуни ҶТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375, аз 22.04.2019 № 1580)

Қонуни мазкур асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ ва иқтисодии иҷораи молиявӣ (лизинг)-ро (минбаъд - лизинг) муайян намуда, муносибатҳое, ки дар раванди фаъолияти лизингӣ ба вучуд меоянд, танзим менамояд (*Қонуни ҶТ аз 14.11.2016 № 1375*).

БОБИ I. МУҚАРРАТОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Соҳаи татбиқи Қонуни мазкур

Соҳаи татбиқи Қонуни мазкур лизинги молу мулк мебошад, ки ба ашӯҳои ғайриистеъмолӣ мансуб буда, бо мақсади соҳибкорӣ барои соҳибӣ ва истифодабарии муваққатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ дода мешаванд (*Қонуни ҶТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

(*Қонуни ҶТ аз 14.11.2016 № 1375*)

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- лизинг - маҷмӯи муносибатҳои ташкилӣ, иқтисодӣ ва ҳуқуқие, ки ба иҷрои шартномаи лизинг вобастаанд;

- лизинги молиявӣ - намуди лизинг, ки баъди ба анҷом расидани мӯҳлати он ҳуқуқи моликият ба мавзӯи лизинг метавонад тибқи шартнома ба лизинггир гузарад;

- лизинги амалиётӣ - намуди лизинг, ки баъди ба анҷом расидани мӯҳлати он мавзӯи лизинг ба моликияти лизинггир намегузарад ва ба лизингдех баргардонида мешавад;

- лизинги баргардонидашаванда - намуди лизинг, ки тибқи он лизинггир молу мулки худро ба лизингдех бо шарт мефурушад, ки минбаъд лизингдех ин молу мулк ба лизинггир ба лизинг месупорад;

- фаъолияти лизингӣ - намуди фаъолияти сармоягузорӣ оид ба харидани молу мулк ва ба лизинг додани он;

- хизматрасониҳои (корҳои) иловагӣ - хизматрасониҳои (корҳои), ки лизингдех ё фурушанда то оғози истифодабарӣ ва ё дар ҷараёни истифодаи мавзӯи лизинг ба лизинггир расонидаанд ва ба иҷрои шартномаи лизинг вобаста мебошанд;

- шартномаи лизинг - аҳди хаттӣ, ки мутобиқи он лизингдех ӯҳдадор мешавад молу мулки нишондодаи лизинггирро аз фурушандае, ки ҳамин лизинггир муайян кардааст, ҳамчун моликият харидорӣ намуда, онро барои соҳибӣ ва истифодабарии муваққатии бо пардохт барои мақсадҳои соҳибкорӣ ба лизинггир пешниҳод намояд (*Қонуни ҶТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи лизинг ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Моддаи 4. Мавзӯи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Мавзӯи лизинг метавонад ҳама гуна ашёву анҷоми ғайриистеъмоли, аз ҷумла корхонаҳо ва дигар маҷмааи молу мулк, бино, иншоот, таҷҳизот, воситаҳои нақлиёт ва дигар амволи манқул ва ғайриманқуле бошанд, ки барои фаъолияти соҳибкорӣ истифода бурда мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375)*.

Мавзӯи лизинг наметавонад қитъаҳои замин ва дигар объектҳои табиӣ ва инчунин молу мулке бошад, ки гардиши озоди он маҳдуд ё манъкарда шудааст, ё барои он тартиби махсуси муомилот муқаррар гардидааст *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375)*.

Маҳдуд ё манъ будани гардиши озоди молу мулк, аз ҷумла, тартиби махсуси гардиши молу мулк, қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Моддаи 5. Субъектҳои лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Субъектҳои лизинг инҳо мебошанд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*:

- лизингдех, - шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки аз ҳисоби маблағҳои чалбгардида ё худӣ дар қараёни татбиқи шартномаи лизинг молу мулкero ба моликият меҳарад ва онро ба сифати мавзӯи иҷораи молиявӣ ба лизинггир ба ивази маблағи муайян ба мӯҳлат ва бо шартҳои муайян барои соҳибӣ ва истифодаи муваққатӣ бо гузаптан ё нагузаптани ҳуқуқи моликият ба мавзӯи иҷораи молиявӣ ба лизинггир медиҳад. Ташкилотҳои тичоратӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуҷҷатҳои таъсисшаванда метавонанд ширкатҳои лизингiero таъсис диҳанд, ки танҳо функцияи лизингдехро иҷро менамоянд *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375)*;

- лизинггир - шахси ҳуқуқӣ лизингро ба ивази маблағи муайян ба мӯҳлат ва бо шартҳои муайян барои соҳибӣ ва истифодаи муваққатӣ қабул намояд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

- фурушанда - шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ, ки мутобиқи шартнома молу мулкero, ки мавзӯи лизинг ҳисоб мешавад, ба лизингдех дар мӯҳлати шартгардида мефурушад. Фурушанда ҳамзамон метавонад дар доираи як муносибати ҳуқуқии иҷораи молиявӣ ба сифати лизинггир баромад намояд *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375)*.

Субъекти лизинг метавонанд резидентҳо ва ғайррезидентҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бошанд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 5(1). Намудҳои лизинг

(*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*)

Намудҳои лизинг инҳоянд:

- лизинги молиявӣ;
- лизинги амалиётӣ;
- лизинги баргардонидашаванда.

Дар шартномаи лизинг бояд яке аз намудҳои лизинги дар қисми якуми моддаи мазкур муайяншуда, пешбинӣ карда шавад. Бо мувофиқаи тарафҳо мумкин аст фурушандаи молу мулкро лизингдех муайян намояд.

Лизинге, ки дар он лизинггир ва лизингдех, резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд лизинги дохилӣ ҳисоб мешавад ва лизинге, ки дар он яке аз субъектҳо ғайррезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, лизинги байналмилалӣ ба ҳисоб меравад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 6. Сублизинг

(*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*)

Сублизинг - иамуди зеркирояи мавзӯи лизинг, ки мувофиқи он лизинггир тибқи шартномаи лизинг ба шахсони сеюм (лизинггирон аз рӯи шартномаи сублизинг) молу мулкero, ки пештар аз лизингдех тибқи шартномаи лизинг гирифтааст ва он мавзӯи лизинг мебошад, бо пардохт ва ба мӯҳлати мутобиқ ба шартҳои шартномаи сублизинг барои соҳибӣ ва истифодабарӣ медиҳад.

Ҳангоми ба сублизинг додани молу мулк ҳуқуқи талаб ба фурушанда тибқи шартномаи сублизинг ба лизинггир мегузарад.

Хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 22.04.2019 № 1580*).

Мӯҳлати сублизинг набояд аз мӯҳлати лизинг, ки шартномаи лизинг муқаррар намудааст, зиёд бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

БОБИ II. АСОСҲОИ ҲУҚУҚИИ МУНОСИБАТҲОИ ЛИЗИНГӢ

(*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*)

Моддаи 7. Шакл ва мазмуни шартномаи лизинг

(*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*)

Шартномаи лизинг сарфи назар аз мӯҳлаташ дар шакли хаттӣ баста мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Барои иҷрои ӯҳдадорихои худ аз рӯи шартномаи лизинг субъектҳои иҷораи молиявӣ шартномаҳои хатмӣ ва иловагӣ мебанданд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Ба шартномаҳои хатмӣ шартномае мансуб мебошад, ки мутобиқи он молу мулк аз фурушанда ба лизингдех, дода мешавад. Ба шартномаҳои иловагӣ

шартномаи ҷалб намудани маблағҳои пулӣ, шартномаи гарав, шартномаи кафолат, шартномаи замонат ва ғайраҳо мансуб мебошанд (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300*).

Шартномаи лизинг бояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*):

- мавзӯи шартнома;
- тартиби тахвил ва қабули молу мулк (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300*);
- ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои тарафҳо;
- истифодаи молу мулк, нигоҳубину таъмир ва таҷдиди он (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300*);
- мӯҳлати лизинг (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);
- пардохтҳои лизинг ва мучозотҳои ҷаримавӣ (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);
- масъулияти тарафҳо;
- тартиби ҳаллу фасли баҳсҳо;
- шартҳои пеш аз мӯҳлат бекор кардани шартнома;
- амали тарафҳо оид ба анҷомрасонии аҳдҳо;
- форс - мажор;
- суроғаҳои ҳуқуқи ва реквизиҳои бонкӣ;
- ва шартҳои дигарро муайян намояд.

Шартномаи лизинг шартҳои расонидани хизматрасонии иловагӣ ва гузаронидани корҳои иловагиро метавонад дар бар гирад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Номгӯи, ҳаҷм ва арзиши хизматрасониҳои (корҳои) иловагӣ бо созишномаи тарафҳо муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Бо созишномаи тарафҳо дар шартномаи лизинг мумкин аст шартҳои дигари иҷораи молиявӣ муайян карда шаванд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Шартномаи лизинг метавонад пешбинӣ намояд, ки интихоби фурӯшанда ва молу мулки харидоришаванда аз ҷониби лизингдех анҷом дода шавад. Дар ин ҳолат лизингдех барои интихоби фурӯшанда ва мавзӯи лизинг масъулиятро ба зимма мегирад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Шартномаи лизинг метавонад ҳуқуқи лизинггирро барои дароз намудани мӯҳлати иҷораи молиявӣ бо нигоҳ доштан ё тағйир додани шартҳои шартномаи лизинг пешбинӣ намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 8. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои лизингдех

Лизингдех ҳуқуқ, дорад:

а) пардохтҳои лизинги мӯҳлаташон гузаштаро, ки бояд ба ӯ пардохт карда шаванд ва инчунин ҷуброни зарарро талаб намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

б) аз болои фаъолияти лизинггир дар он қисмате, ки ба мавзӯи лизинг ва иҷрои ӯҳдадорихои лизинггир мутобиқи шартномаи лизинг мансуб аст, назорат барад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

в) дар ҳолати аз тарафи лизинггир вайрон гардидани ўхдадорихо оиди баргарлонидани мавзӯи лизинг, ворид намудани пардохтҳоро барои мӯҳлати вайронкардашуда ва чуброни зарар талаб намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

г) аз лизинггир иттилооти заруриро ба таври хаттӣ барои анҷом додани назорат аз болои вазъияти молиявии лизинггир талаб намояд;

д) ба мавзӯи лизинг тамғае гузорад, ки вай аз моликияти лизингдех будани ин ашё ва он мутобиқи шартномаи лизинг дар соҳибӣ ва истифодабарии лизинггир қарор дошпан гувоҳӣ диҳад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

е) мавзӯи лизингро аз лизинггир дар ҳолатҳои пешбиниамудаи Қонуни мазкур талаб намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

Лизингдех ўхдадор аст:

а) мавзӯи лизингро, ки бо лизинггир мувофиқа шудааст, аз фурӯшанда барои моликияти худ харидори намояд ва онро бо шартҳои дар шартномаи лизинг муайянгардида барои соҳибӣ ва истифодабарӣ ба лизинггир диҳад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

б) баъди харидори намудани мавзӯи лизинг фурӯшандаро ба таври хаттӣ дар бораи он, ки вай барои додан ба лизинг ба шахси муайян (лизинггир) таъин гардидааст, огоҳ намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Лизингдех метавонад ҳуқуқи ўхдадорихои дигаре дошта бошад, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шартномаи лизинг муқаррар намудааст (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 9. Ҳуқуқ ва ўхдадорихои иҷорагир

Лизинггир ҳуқуқ дорад:

а) мавзӯи лизингро мутобиқи шартҳои шартномаи лизинг соҳибӣ кунад ва истифода барад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

б) бевосита ба фурӯшандаи (тахвилгари) мавзӯи лизинг талаботро нисбати сифат ва пурагӣ, мӯҳлати таҳвил ва талаботи дигареро, ки шартномаи хариду фурӯши байни фурӯшанда (тахвилгар) ва лизингдех муқаррар намудааст, пешниҳод намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

в) аз гирифтани мавзӯи лизинг даст кашад ё ивази мавзӯи лизингро талаб намояд, шартномаи лизингро бекор кунад, агар мавзӯи лизинг таҳвил нашуда бошад, аз мӯҳлати дер таҳвил шуда бошад ё бо камбудихои ислохнашавандае таҳвил шуда бошад, ки ба истифодабарии мавзӯи лизинг мутобиқи таъиноти дар шартномаи лизинг пешбинишуда монет гарданд, ба истиснои ҳолатҳое, ки интиҳоби таҳвилгар аз ҷониби лизинггир анҷом дода шуда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

г) баъди қатъ гардидани шартномаи лизинг чуброни арзиши беҳгардонидашудаи мавзӯи иҷораи молиявиро, ки барои мавзӯи иҷораи молиявӣ бидуни зарар ҷудонашаванда мебошад ва лизинггир, бо розигии лизингдех, аз ҳисоби маблағҳои худ анҷом додааст, талаб намояд, агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

д) қамқунии маблағи пардохтҳои лизингро талаб намояд, агар бинобар ҳолатҳос ки ӯ барои онҳо ҷавобгар нест, шароитҳои истифодабарӣ, ки дар

шартномаи лизинг пешбинӣ шудаанд, ба таври назаррас бад шуда бошанд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

е) мавзӯи лизингро, ки тибқи шартномаи иҷораи молиявӣ гирифтааст, барои сублизинг ба шахси сеюм диҳад ва дар назди ӯ мутобиқи шартномаи лизинг масъул боқӣ монад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375, аз 22.04.2019 № 1580*).

Лизинггир ўҳдадор аст:

а) дар сурати ба шартҳои шартномаи лизинг ҷавобгӯӣ будани мавзӯи лизинг онро қабул намояд ва мавзӯи лизингро аз рӯи таъиноташ тибқи шартнома иҷораи молиявӣ истифода барад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

б) аз ҳисоби худ хизматрасонии техникӣ, таъмири асосӣ ва ҷории мавзӯи лизингро (аз ҷумла пардохтҳои коммуналии заруриро вобаста ба мавзӯи иҷораи молиявӣ) анҷом диҳад, агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

в) ба лизингдех иттилоотӣ барои анҷом додани назорати вазъи молиявии ӯ зарурбударо пешниҳод намояд;

г) барои лизингдех бемонеа дастрас буданро ба мавзӯи лизинг таъмин намояд, инчунин тибқи дархости хаттии лизингдехиттилоотро оид ба ҳолати техникий мавзӯи иҷораи молиявӣ ба вай пешниҳод намояд, агар шартнома ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошанд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*);

д) баъди қатъ гардидани шартномаи лизинг ба лизингдех мавзӯи иҷора молиявиро дар он ҳолате, ки гирифта буд, бо назардошти кӯҳнашавии муътадил ё дар ҳолате, ки дар шартномаи иҷораи молиявӣ муқаррар гардидааст, баргардонад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Лизинггир метавонад ҳукуку ўҳдадорихои дигаре дошта бошад, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи лизинг муқаррар намудаанд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 10. Ҳуқуқ ва ўҳдадорихои фурушанда

Ҳуқуқ ва ўҳдадорихои фурушанда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи хариду фуруш ё таҳвил муайян карда мешаванд.

Лизинггир ҳуқуқ дорад талабхоеро, ки аз шартномаи хариду фуруши байни фурушанда ва лизингдех басташуда, аз ҷумла дар бобати сифат ва мукаммалии молу мулк, муҳлатҳои таҳвили он ва дар дигар ҳолатҳои ба таври лозима иҷро нагардидани шартнома бармеоянд, бевосита ба фурушандаи мавзӯи шартномаи лизинг пешниҳод намояд. Дар ин ҳолат лизинггир ҳуқуқ ва ўҳдадорихои барои харидор пешбинигардидаро бе розигии лизингдех, ба ғайр аз ўҳдадорихои пардохти молу мулки харидашуда ва бекор кардани шартномаи хариду фурушро бо фурушанда, дорад (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Фурушанда оиди як зарари расонидашуда набояд ҳамзамон ҳам дар назди лизингдех ва ҳам дар назди лизинггир масъулият дошта бошад.

Дар ҳолате, ки шартномаи лизинг бо иштироки лизингдех, лизинггир ва фурушанда баста шуда бошад, он гоҳ ҳуқуқ ва вазифаҳои фурушанда мутобиқи шартномаи иҷораи молиявӣ муқаррар карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 11. Тағйирдиҳи ва бекор кардани шартномаи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Бо талаби яке аз тарафҳо шартномаи лизинг дар ҳолатҳои пешбиниамудани шартнома ё санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мумкин аст тағйир дода шавад ё бо тартиби суди пеш аз мӯҳлат бекор карда шавад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Дар ҳолатҳои зерин аз рӯи талаби лизингдех шартномаи иҷораи молиявӣ мумкин аст бо созишномаи тарафҳо ё аз ҷониби суд пеш аз мӯҳлат бекор карда шавад, мавзӯи иҷораи молиявӣ бошад, ба лизингдех аз ҳисоби лизинггир баргардонида шавад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*:

а) агар лизинггир ҳолати мавзӯи лизингро ба таври назаррас бад гардонад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

б) агар лизинггир мавзӯи лизингро бо вайрон кардани шартҳои шартном лизинг ё шартҳои таъиноти мавзӯи лизинг, сарфи назар аз огоҳии хаттии лизингдех дар бораи хотима додани ҳамин гуна амалҳо, истифода барад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

в) агар лизинггир баъди ба охир расидани мӯҳлати пардохте, ки шартномаи лизинг муқаррар намудааст, ду маротиба ва ё бештар аз он паси ҳам пардохти номбурдари, ворид накунад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

г) агар лизинггир таъмири асосии мавзӯи лизингро дар мӯҳлатҳои дар шартномаи лизинг муқарраргардида ва дар сурати дар шартнома набудани онҳо бошад, дар мӯҳлати муқаррари анҷом надихад, дар ҳамон ҳолатҳое, ки мутобиқи қонун ё шартномаи иҷораи мол ӯҳдадорӣ гузаронидани таъмири асосӣ ба зиммаи лизинггир гузошта шуда бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Дар ҳолатҳои зерин бо талаби м шартномаи иҷораи молиявӣ мумкин аст бо созишномаи тарафҳо ё аз ҷониби суд пеш аз мӯҳлат бекор карда шавад, мавзӯи иҷораи мол бошад, ба лизингдех аз ҳисоби ӯ баргардонида шавад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*:

а) агар лизингдех мавзӯи лизингро надихад ё барои истифодаи мавзӯи лизинг мутобиқи шартҳои шартнома монеаҳо ба вучуд орад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

б) агар мавзӯи лизинги додашуда камбудӣ дошта бошад, ки барои истифодаи он монеъ шаванд ва онҳо дар шартномаи лизинг зикр нашуда бошанд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

в) агар лизингдех мӯҳлати таҳвили мавзӯи лизингро вайрон карда бошад, ба истиснои он ҳолатҳое, ки таҳвилгарро лизинггир интихоб намуда бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

г) агар лизингдех таъмири асосии мавзӯи лизингро дар мӯҳлатҳои дар шартномаи лизинг муқарраргардида ва дар сурати дар шартнома набудани онҳо бошад дар мӯҳлатҳои муқаррарӣ анҷом надихад, дар ҳамон ҳолатҳое, ки мутобиқи қонун ё шартномаи лизинг ӯҳдадорӣ гузаронидани таъмири асосӣ ба зиммаи лизингдех гузошта шуда бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Моддаи 12. Ҷавобгарии субъектҳои лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Чавобгарии лизингдех, лизинггир ва фурӯшанда мутобиқи шартномаи лизинг, шартномаи хариду фурӯш ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Соҳиби номии (титулии) мавзӯи лизинг дар назди шахсони сеюм барои зараре, ки мавзӯи лизинг ба онҳо расонидааст ё зарари ба он вобаста чавобгар аст *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Лизинггир ва лизингдех дар муносибат бо фурӯшанда ҳамчун кредиторони муштарак баромад мекунанд.

Моддаи 13. Ба соҳиби ва истифодаи муваққати додани мавзӯи шартномаи лизинг, хизматрасони ва баргардонидани он

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Лизингдех вазифадор аст молу мулкери, ки мавзӯи лизинг мебошад дар ҳолати мутобиқбуда ба шартҳои шартномаи иҷораи молиявӣ ва таъиноти Ҳамин молу мулк ба лизинггир пешниҳод намояд *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375)*.

Мавзӯи лизинг дар якҷоягӣ бо ҳамаи асбобу анҷом ва хуччатҳо (шиносномаи техникӣ ва ғайра) ба лизинг дода мешавад, агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ нагардида бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Лизинггир аз ҳисоби худ хизматрасонии техникӣ мавзӯи лизингро ба ҷо меорад, нигоҳдории онро таъмин мекунад, инчунин таъмири асосӣ ва ҷорӣ мавзӯи лизингро анҷом медиҳад, агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ нагардида бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Хизматрасонии кафолатноки мавзӯи лизинг мумкин аст аз ҷониби фурӯшанда анҷом дода шавад, агар ин дар шартномаи хариду фурӯш байни лизингдех ва фурӯшандаи мавзӯи лизинг пешбини гардида бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Ҳангоми қатъ гардидани шартномаи лизинг лизинггир вазифадор аст мавзӯи лизингро дар ҳолате, ки вай гирифта буд, бо назардошти фарсудагии миёна ё фарсудагии дар шартномаи лизинг муқарраргардида, ба лизингдех баргардонад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Агар лизинггир мавзӯи лизингро барнагардонад ё сари вақт барнагардонад, лизингдех ҳуқуқ дорад барои мӯҳлати гузаронидашуда ворид намудани пардохтҳоро талаб намояд. Дар ҳолате, ки агар пардохти номбурда зарари ба лизингдех расонидашударо напӯшонад, ӯ метавонад пӯшонидани онҳоро ба воситаи суд талаб намояд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Дар ҳолате, ки агар лизингдех барои сари вақт барнагардонидани мавзӯи лизинг ноустуворона пешбини намуда бошад, мумкин аст зарар аз лизинггир дар ҳаҷми пурра илова ба ноустуворона ситонида шавад, агар дар шартномаи иҷораи молиявӣ тартиби дигаре пешбини нагардида бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Моддаи 14. Ҳуқуқи моликият ба мавзӯи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Мавзӯи лизинг, ки барои соҳибӣ ва истифодабарии муваққатӣ ба лизинггир дода шудааст, моликияти лизингдех мебошад.

Дар шартномаи лизинг мумкин аст пешбини гардад, ки мавзӯи лизинг баъди ба охир расидани мӯҳлати шартномаи лизинг ё то анҷом ёфтани он ба моликияти лизинггир гузарад, ба шарт, ки аз ҷониби лизинггир арзиши пурраи харидории дар шартномаи муқарраргардида ворид карда шавад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Агар шартҳои харид намудани мавзӯи лизинг дар шартномаи лизинг пешбинӣ нашуда бошад, онро метавонанд бо созишномаи иловагии тарафҳо, ки зимнан ҳуқуқдоранд дар бобати ба ҳисоби арзиши харидорӣ пардохт намудани маблағҳои истифодабарии мавзӯи лизинг ба мувофиқа омада, муқаррар кунанд. Бо Қонун мумкин аст ҳолатҳои манъ намудани харидории мавзӯи лизинг пешбинӣ карда шаванд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Ҳуқуқи соҳиби ва истифодабарии муваққатии мавзӯи лизинг дар ҳаҷми пурра ба лизинггир мегузарад, агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре муқаррар нашуда бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Ҳуқуқи ихтиёрдории лизингдех ба мавзӯи лизинг аз ҳуқуқи гирифтани мавзӯи лизинг аз соҳибӣ ва истифодабарии лизинггир дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи лизинг муқаррар намудааст, иборат мебошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Ҳангоми муфлисшавии лизинггир, инчунин ҳабс ва мусодира намудан ё ба қор бурдани рӯёнидани зарар ба молу мулки ӯ, мавзӯи лизинг аз молу мулки лизинггир ҷудо карда мешавад ва бояд ба лизингдех, ки метавонад онро тибқи салоҳиди худ ихтиёрдори намояд, баргардонидани шавад *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300)*.

Бехсозихоӣ ҷудошавандае, ки лизинггир дар мавзӯи лизинг анҷом додааст, моликияти ӯ мебошад, агар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Дар ҳолате, ки лизинггир бо розигии хаттии лизингдех аз ҳисоби маблағҳои худ беҳсозихоӣ аз мавзӯи лизинг ҷудонашавандаро бидуни зарар ба мавзӯи лизинг анҷом дода бошад, лизинггир баъди қатъ гардидани шартномаи лизинг ҳуқуқи баргардонидани арзиши ин беҳсозихоро дорад, агар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад. Дар дигар ҳолатҳо лизинггир барои талаб намудани баргардонии арзиши ин беҳсозихо ҳуқуқ надорад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Моддаи 15. Гузашт намудани ҳуқуқ тибқи шартномаи иҷораи молиявӣ ба шахси сеюм ва гаравмонии мавзӯи иҷораи молиявӣ

Лизингдех метавонад пурра ё қисман ҳуқуқҳои худро оиди мавзӯи лизинг ба шахси сеюм гузашт намояд ё ба гарав монад *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Лизингдех ҳуқуқ дорад бо мақсади ҷалб намудани маблағҳои пули мавзӯи лизингро ба сифати гарав истифода барад. *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375, аз 22.04.2019 № 1580)*.

Лизинггир ҳуқуқ дорад, танҳо ҳамон қисми мавзӯи лизингро, ки арзиши пардохтшудаи он аз бақияи пардохтҳои лизингӣ зиёд мебошад, фурӯшад, ба гарав гузорад ё ба тариқи дигар ихтиёрдорӣ намояд (*Қонуни ҚТ аз 22.04.2019 № 1580*).

Лизингдех вазифадор аст лизинггирро дар бораи ҳамаи ҳуқуқҳои шахсони сеюм ба мавзӯи лизинг огоҳ намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 16. Тартиби бақайдгирии молу мулк (мавзӯи шартномаи лизинг) ва ҳуқуқ ба он

(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300)

Бақайдгирии ҳуқуқ ба молу мулк (мавзӯи шартномаи лизинг) аз рӯи шартномаи лизинг дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, анҷом дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Мавзӯи шартномаи лизинг аз рӯи созиши тарафҳо ба номи лизингдех ё лизинггир ба қайд гирифта мешаванд. Зимнан дар ҳуҷҷатҳои бақайдгирии маълумот дар бораи молик ва соҳиби (истифодабарандаи) молу мулк ҳатман зикр карда мешавад. Дар ҳолати бекор карда шудани шартномаи лизинг ва аз тарафи лизингдех баргардонида гирифтани мавзӯи лизинг, бо аризаи ӯ мақомоти давлатие, ки барои бақайдгирии ваколатдор мебошад, вазифадор аст сабти номи соҳиби (истифодабарандаи) молу мулкро беътибор гардонад (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 17. Суғуртаи мавзӯи лизинг ва таваккалҳо

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Мавзӯи лизинг аз таваккали гум шудан (нобуд шудан), камомад ё зарар дидан аз лаҳзаи таҳвили молу мулк ба фурӯшанда то лаҳзаи анҷом ёфтани мӯҳлати амали шартномаи лизинг мумкин аст суғурта карда шавад, агар дар шартнома тартиби дигаре пешбинӣ нагардида бошад (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Суғурта намудани таваккалҳои соҳибкори (молиявӣ) бо розигии тарафҳои шарномаи лизинг анҷом дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Лизинггир дар ҳолатҳои муайяннамудаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон бояд ҷавобгари худро барои иҷрои ӯҳдадорихое, ки дар натиҷаи расонидани зарар ба ҳаёт, саломатӣ ё молу мулки шахсони дигар дар ҷараёни истифодабарии молу мулки лизингба вучуд меоянд, суғурта намояд (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Лизинггир ҳуқуқ дорад таваккали ҷавобгари худро барои вайрон кардани шартномаи иҷораи молиявӣ ба ғоидаи лизингдех суғурта намояд.

Моддаи 18. Тақсимоти таваккал байни тарафҳои шартномаи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Ҷавобгари барои ҳифзи мавзӯи лизинг аз ҳама гуна зарари молиявӣ ва ҳамчунин барои таваккали вобаста ба нобудшавӣ, гумшавӣ, корношоямшавӣ, дуздидан, пеш мӯҳлат вайрон шудан, хатогихҳои хангоми васлқунӣ ё истифодабарӣ

роҳдодашуда ва дигар хавфҳои молу мулки аз лаҳзаи қабули аслии мавзӯи лизинг ба дӯши лизинггир мебошад, агар шартномаи лизингтартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Таваккали аз ҷониби фурӯшанда иҷро нагардидани ўҳдадорихои шартномаи хариду фурӯши мавзӯи лизинг ва зарарҳои вобаста ба он ба души ҳамон тарафи шартномаи лизинг мебошад, ки фурӯшандаро интиҳоб намудааст. агар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Таваккали мутобиқат накардани мавзӯи лизинг ба ҳадафҳои истифодабарии ҳамин мавзӯи тибқи шартномаи лизинг ва зарарҳои вобаста ба он ба дӯши тарафе мебошад, ки мавзӯи лизингро интиҳоб намудааст, агар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 19. Рӯёнидан аз ҳисоби мавзӯи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 22.04.2019 № 1580)

Рӯёнидан аз ҳисоби мавзӯи лизинг бо тартиб ва бо шартҳои барои рӯёнидан аз ҳисоби мавзӯи гарав пешбинишуда амалӣ карда мешавад.

Ҳангоми рӯёнидан аз ҳисоби мавзӯи лизинг, лизинггир ҳуқуқ дорад то фурӯши мавзӯи лизинг ўҳдадорихоро оид ба пардохтҳои лизинг ё ҳамон қисме, ки муҳлати иҷрои он гузаронида шудааст, иҷро намуда, рӯёнидан аз ҳисоби он ва фурӯши онро қатъ намояд. Созишномае, ки ин ҳуқуқро маҳдуд менамояд, эътибор надорад (*Қонуни ҚТ аз 22.04.2019 № 1580*).

Моддаи 20. Баҳисобгирии мавзӯи иҷораи молиявӣ ва татбиқи механизми истеҳлоки (амортизатсияи) босуръати мавзӯи лизинг

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Мавзӯи лизинг, ки мутобиқи шартномаи лизинг ба лизинггир дода шудааст, бо созишномаи тарафҳо дар баланси лизингдех ё лизинггир ба ҳисоб гирифта мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Тарафҳои шартномаи лизинг ҳуқуқ доранд аз рӯи мувофиқаи мутақобила истеҳлоки (амортизатсияи) босуръати мавзӯи лизингро истифода намоянд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Ҳисоб карда баровардани истеҳлокро (амортизатсияро) ҳамон тарафи шартномаи лизинг анҷом медиҳад, ки мавзӯи лизинг дар балансиаш мебошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 21. Кашида гирифтани ва баргардонида гирифтани мавзӯи лизинг аз лизинггир

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Тартиби кашида гирифтани ва баргардонида гирифтани мавзӯи лизинг аз ҷониби лизингдех мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи иҷораи молиявӣ муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 22. Пардохтҳои лизинг

Пардохт барои соҳибӣ ва истифодабарии молу мулке, ки мутобиқи шартномаи лизинг дода шудааст, аз ҷониби лизинггир дар шакли пардохтҳои лизинг ба лизингдех пардохта мешаванд. Пардохтҳо метавонанд чӣ дар шакли пулӣ ва чӣ дар шакли аслий, аз ҷумла кор ва хизматрасонӣ анҷом дода шаванд (*Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300, аз 14.11.2016 № 1375*).

Тахти пардохтҳои лизинг маблағи умумии пардохтҳои шартномаи лизинг дар тамоми мӯҳлати амал намудани шартномаи лизинг фаҳмида мешавад, ки ба онҳо баргардонидани хароҷотҳои лизингдех вобаста ба харидорӣ ва тахвили мавзӯи лизинг ба лизинггир, ҷуброни хароҷоти вобаста ба расонидани хизматрасониҳои дигари дар шартномаи лизинг пешбинигардида, инчунин даромади лизингдех дохил мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Ба маблағи умумии шартномаи лизинг мумкин аст нархи хариди мавзӯи лизинг дохил карда шавад, агар шартномаи лизинг ба лизинггир гузаштани ҳуқуқи моликиятро ба мавзӯи лизинг пешбинӣ карда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Ҳачм, тарз, шакл ва давра ба давра ворид намудани пардохтҳо дар шартнома бо мувофиқаи тарафайн муқаррар карда мешаванд.

Агар лизинггир ва лизингдех ҳисоббаробаркунии пардохтҳои лизингро бо маҳсулоте (дар шакли аслие, аз ҷумла иҷрои кор ё хизматрасонӣ), ки бо воситаи мавзӯи лизинг истеҳсол мешавад, анҷом диҳанд, нархи ин маҳсулот бо мувофиқаи тарафҳои шартномаи лизинг муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Агар дар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ нагардида бошад, андозаи пардохтҳои лизинг метавонад бо созишномаи тарафҳо ба мӯҳлатҳои пешбиниамудайи шартнома, вале на бештар аз як маротиба дар се моҳ, тағйир дода шавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Ўҳдадорҳои лизинггир оид ба ворид намудани пардохтҳои лизинг аз лаҳзаи аз ҷониби лизинггир истифода гардидани мавзӯи лизинг фаро мерасанд, агар шартномаи лизинг тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Моддаи 23. Ҳуқуқ ба назорат намудани шартҳои шартнома аз рӯи аҳдҳои иҷорайи молиявӣ

Лизингдех ҳуқуқ дорад риоя гардидани шартҳои шартномаи лизинг ва дигар шартномаҳои ба он марбутро, дар қисмате, ки ба иҷро гардидани ўҳдадорҳои шартномаи лизинг аз тарафи лизинггир таъсир мерасонанд, назорат намояд (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Тартиби назорати шартҳои шартнома дар шартномаи лизинг ва дигар шартномаҳои ба он марбут, байни иштироккунандагони он пешакӣ қайд карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375*).

Лизингдех ҳуқуқ дорад ба лизинггир дар шакли хаттӣ оид ба пешниҳоди иттилооте, ки барои анҷом додани чунин назорат зарур мебошад, дархост фиристонанд, лизинггир вазифадор аст ҳамин гуна дархостҳоро қонунан гардонад.

Моддаи 24. Хусусиятҳои амалиётҳои байналмилалӣ, ки субъектҳои лизинг анҷом медиҳанд

(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)

Лизингдех ҳуқуқ, дорад бе иҷозатномаи (литсензияи) Бонки миллии Тоҷикистон амалиёти байналмилалиро вобаста ба гардиши сармоя анҷом диҳад, воситаҳои пулиро аз ғайрирезидентҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади харидани мавзӯи лизинг ба мӯҳлати бештар аз шаш моҳ, (180 рӯз), вале на бештар аз мӯҳлати амали шартномаи лизинг ҷалб намояд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Лизингдех ҳуқуқ, дорад бе иҷозатномаи (литсензияи) Бонки миллии Тоҷикистон амалиёти вобастаро ба гардиши сармоя, пардохтани фоизҳо барои истифодаи маблағҳои пардохташон гузаптаро, ки фурушандаи мавзӯи лизинг пешниҳод намудааст, сарфи назар аз мӯҳлати ҳақиқии гирифтани мавзӯи лизинг (амалиёти асъории ҷорӣ ва амалиёти вобаста ба гардиши сармояро) амалӣ намояд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*.

Барои анҷом додани лизинги байналмилалӣ *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*:

- ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид ва аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон содир намудани (аз тариқи сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани) мавзӯи лизинг бо мақсади истифодаи он тибқи шартномаи лизинг ба мӯҳлати бештар аз шаш моҳ, инчунин пардохтани маблағи пурраи шартномаи лизинг дар давраи зиёда аз шаш моҳ, мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи назорати асъор ва танзими асъор амалиёти вобаста ба гардиши сармоя ҳисобида намешаванд *(Қонуни ҚТ аз 14.11.2016 № 1375)*;

- хангоми ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудан ё аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон содир намудани (аз тариқи сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани) мавзӯи лизинг ҳамаи намудҳои пардохтҳои гумрукӣ ба арзиши умумии гумрукии молу мулк ҳисоб карда мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300)*.

Пардохтҳои гумруки ба тариқи зайл ворид карда мешаванд:

- дар лаҳзаи ворид (содир) намудани мавзӯи иҷораи молияви ба маблағи ҳамон қисм арзиши гумрукии молу мулк, ки пардохт карда шудааст ва бо ҳуччатҳои бонки тасдиқ карда шудааст *(Қонуни ҚТ аз 15.03.2016 № 1300)*;

- минбаъд пардохтҳои гумрукӣ баробари пардохтҳои иҷораи молияви ё дар давоми 20 рӯз а лаҳзаи анҷом ёфтани пардохтҳои иҷораи молияви ворид карда мешаванд.

Тартиби (низомии) ворид намудани пардохтҳои гумрукӣ, ки ҳамин модда муқаррар намудааст, батаъхирандозии мӯҳлати пардохтҳои гумрукӣ ё кредити инвестисионии андозӣ ҳисобида намешавад.

БОБИ Ш. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 25. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки муқаррароти Қонуни мазкурро вайрон мекунанд, мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгари қашида мешаванд.

Моддаи 26. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе

22 апрели соли 2003 № 9

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оиди қабул намуданн Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонунн Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)" қабул карда шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ба Қонуни мазкур мутобиқ гардонидани қонунгузории ҷорӣ тақлиф пешниҳод намояд;

- қарорҳои худро бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)" мутобиқ гардонад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон С. ХАЙРУЛЛОЕВ

ш. Душанбе

29 январи соли 2003 № 766

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иҷораи молиявӣ (лизинг)" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М. УБАЙДУЛЛОЕВ

ш. Душанбе

7 апрели соли 2003 № 366